

รายงานผลการสำรวจ ดัชนีชี้วัด

ความเชื่อมั่นทางความมั่นคงของประเทศ

(National Security Confidence Index: NSCI)

มกราคม - เมษายน ๒๕๕๖

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ (ศศย.สปท.) ในฐานะหน่วยงานคลังสมองหลัก (Think Tank) ของกองทัพไทย ที่มีหน้าที่รวบรวมข้อมูลและให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและยุทธศาสตร์ของประเทศ จึงได้ทำการพัฒนา “ดัชนีชี้วัดความเชื่อมั่นทางความมั่นคงของประเทศ” (NSCI) นี้ขึ้น และทำการเผยแพร่อย่างต่อเนื่องผ่านทางเอกสารรูปแบบต่าง ๆ ทั้งของ ศศย.สปท. และของสถาบันอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อความทันสมัยและสามารถตอบสนองได้ต่อประโยชน์การนำไปใช้งาน ทั้งนี้ ในการจัดทำดัชนีดังกล่าว ศศย.สปท. ได้ประยุกต์ปรับปรุงรูปแบบของดัชนีต่าง ๆ ที่มีการเผยแพร่กันอย่างกว้างขวางทั้งในภาครัฐ อาทิ Human Security Index (HSI) ที่พัฒนาโดย UN Economic & Social Commission แห่งองค์การสหประชาชาติ และ Business Sentiment Index (BSI) ที่พัฒนาโดยธนาคารแห่งประเทศไทย และภาคเอกชน อาทิ UNISYS Security Index ที่พัฒนาโดย Lieberman Research Group มาเป็นรูปแบบเฉพาะที่เหมาะสมกับผลที่ต้องการ โดยอาศัยข้อมูลจากการเก็บแบบสำรวจรายเดือนเกี่ยวกับความเชื่อมั่นทางความมั่นคงของประเทศในมิติต่าง ๆ จากบุคลากรทางความมั่นคงทั้งภายในสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ รวมไปถึงนักศึกษาและผู้เข้าร่วมโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ของสถาบันวิชาการป้องกันประเทศในหัวของการสำรวจแต่ละครั้ง

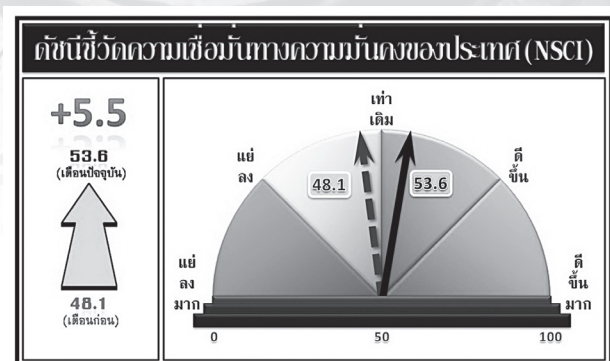
คุณลักษณะเด่นประการสำคัญที่เป็นการเฉพาะของ NSCI นี้ คือการที่ดัชนีมีลักษณะแบบที่เรียกว่าเป็น **ดัชนี ๖ มิติ ๒ ระดับ ๓ ตัวชี้วัด** กล่าวคือ ดัชนีนี้มีการประมวลผลข้อมูลที่ครอบคลุมมิติทางความมั่นคงของประเทศอย่างรอบด้านทั้ง **๖ มิติ** (มิติทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการป้องกันประเทศ) โดยให้น้ำหนักความสำคัญครอบคลุมใน **๒ ระดับ** คือ ระดับ “มหภาค” ที่มุ่งเน้นภาพรวมของประเทศ และระดับ “จุลภาค” ที่เชื่อมโยงความเกี่ยวข้องไปจนถึงระดับบุคคลและครอบครัว นอกจากนี้ผลลัพธ์สุดท้ายที่รับจากการจัดทำฯ ยังมุ่งที่จะใช้ชี้วัดความเชื่อมั่นทางความมั่นคงของประเทศใน **๓ ตัวชี้วัด** อันได้แก่

๑. ตัวชี้วัดระดับความเชื่อมั่นในปัจจุบัน (actual) ซึ่งวัดจากข้อคำถามเกี่ยวกับความเชื่อมั่นที่มีอยู่จริงในเดือนที่สำรวจของผู้ตอบแบบสำรวจฯ

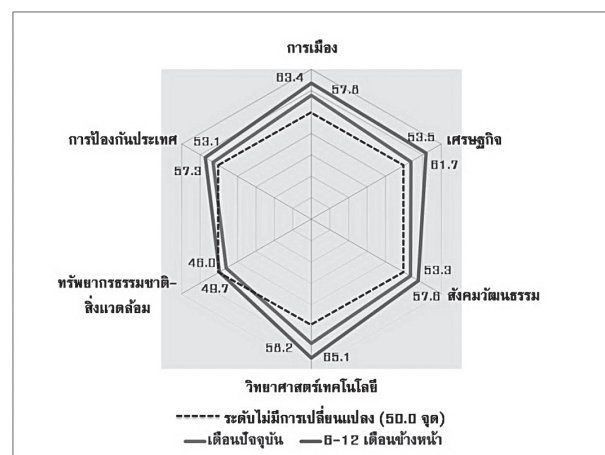
๒. ตัวชี้วัดระดับการคาดการณ์สภาวะความมั่นคงในอนาคตทั้ง ๖ - ๑๒ เดือนข้างหน้า (plan) ซึ่งวัดจากข้อคำถามเกี่ยวกับการคาดการณ์ความเชื่อมั่นในห้วงเวลา ๖ - ๑๒ เดือนข้างหน้าของผู้ตอบแบบสำรวจฯ

๓. ตัวชี้วัดระดับประสิทธิภาพในการนำนโยบายที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงไปสู่การปฏิบัติ (plan/actual) ซึ่งวัดจากระดับความสอดคล้องกันของผลการคาดการณ์ความเชื่อมั่นในอนาคตทั้ง ๖ - ๑๒ เดือนข้างหน้า ที่สำรวจในเดือนที่ ๑ กับความเชื่อมั่นที่เกิดขึ้นจริงในเดือนปัจจุบันที่สำรวจในเดือนที่ ๑๓ ของผู้ตอบแบบสำรวจฯ โดยผลลัพธ์ของความเชื่อมั่นในเดือนที่ ๑๓ ที่อยู่ในระดับเดียวกันหรือดีกว่าผลลัพธ์ของการคาดการณ์ความเชื่อมั่นในอนาคตที่สำรวจในเดือนที่ ๑ จะบ่งบอกถึงประสิทธิภาพของการนำนโยบายที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงไปสู่การปฏิบัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ในส่วนของการนำเสนอผลการสำรวจดัชนีให้ทันต่อสถานการณ์เฉพาะหน้า ศสช.สปท. ได้ทำการนำเสนอผ่านทางเอกสาร SSC Strategic Update เป็นรายเดือนในการประชุมประจำเดือนของหน่วยขึ้นตรงสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ โดยนำเสนอในรูปแบบของเชิงปริมาณเป็นแผนภาพ “ดัชนีชี้วัดความเชื่อมั่นทางความมั่นคงของประเทศในภาพรวมเปรียบเทียบกับเดือนปัจจุบันกับเดือนก่อนหน้า” (ส่วนที่เป็นเข็มชี้วัด) และ “ดัชนีชี้วัดความเชื่อมั่นทางความมั่นคงของประเทศรายมิติเปรียบเทียบกับเดือนปัจจุบันกับการคาดการณ์ ๖ - ๑๒ เดือนข้างหน้า” (ส่วนที่เป็นจอยเรตาร์) ดังตัวอย่างที่แสดงในภาพที่ ๑ และ ๒ ด้านล่าง

ภาพที่ ๑ : ดัชนี NSCI เปรียบเทียบ เดือนปัจจุบัน กับ เดือนก่อนหน้า

ภาพที่ ๒ : ดัชนี NSCI เปรียบเทียบเดือนปัจจุบันกับการคาดการณ์ ๖ - ๑๒ เดือนข้างหน้า

สำหรับเอกสารการรายงานผลการสำรวจความเชื่อมั่นทางความมั่นคงของประเทศฉบับสมบูรณ์ จะถูกนำเสนอในรูปแบบเชิงคุณภาพผ่านทาง “จุลสารศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์” (ราย ๔ เดือน) ของ ศสย.สปท. ซึ่งจะมีเนื้อหารายละเอียดประกอบไปด้วย สถานการณ์แวดล้อมทางความมั่นคงที่เกี่ยวข้อง บทวิเคราะห์ความเชื่อมโยง ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย อันจะเป็นประโยชน์อย่างครบถ้วนรอบด้านสำหรับหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป ในส่วนของการนำเสนอข้อมูลราย ๔ เดือน ผ่านทาง “วารสารสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ” ฉบับนี้ มีความมุ่งหมายหลักที่จะรวบรวมและประมวลผลสถานการณ์แวดล้อมสำคัญทางความมั่นคงที่เกี่ยวข้องของประเทศเข้ากับผลที่ได้รับของดัชนีฯ เพื่อเชื่อมโยงและทำการอธิบายข้อมูลจากการวิเคราะห์ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการทำความเข้าใจและเตรียมการปรับตัวในระยะต่อเนื่องต่อไปของหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง การนำผลไปประยุกต์ใช้ โดยคณะผู้สำรวจและจัดทำดัชนีชี้วัดความเชื่อมั่นทางความมั่นคงฯ ของ ศสย.สปท. หวังเป็นอย่างยิ่งว่าภาพสถานการณ์ที่ได้รับจากดัชนีฯ ทั้งที่อธิบายถึงบริบทที่กำลังเกิดขึ้นในปัจจุบันและที่คาดการณ์ไปในอนาคตข้างหน้า จะมีส่วนช่วยสนับสนุนและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้ประสานความร่วมมือกันอย่างบูรณาการ เพื่อนำพาประเทศชาติและสังคมไปในทิศทางที่จะก่อให้เกิดความมั่นคงอย่างสูงสุดแก่ประเทศ

สถานการณ์ทางความมั่นคงที่สำคัญห้วงมกราคม - เมษายน ๒๕๕๖

สถานการณ์แวดล้อมทางความมั่นคงทั้งของ โลก ภูมิภาค และของประเทศ ซึ่งมีส่วนเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นทางความมั่นคงของไทย ในห้วงเดือนมกราคม - เมษายน ๒๕๕๖ ที่ผ่านมา ประกอบไปด้วยเหตุการณ์สำคัญโดยสรุปดังนี้

๑. การเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๖ ในวันอาทิตย์ที่ ๓ มี.ค. ๕๖ หลัง ม.ร.ว.สุขุมพันธุ์ บริพัตร ลาออกจากตำแหน่งผู้ว่าฯ ก่อนครบวาระเพียงหนึ่งวัน เมื่อวันที่ ๙ มี.ค. ๕๖ ซึ่งผลการ

เลือกตั้งปรากฏว่า ม.ร.ว.สุขุมพันธุ์ บริพัตร ตัวแทนจากพรรคประชาธิปัตย์ ได้รับการเลือกตั้งเป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นสมัยที่ ๒ ด้วยคะแนนเสียงสูงมากที่สุดเป็นประวัติการณ์ ตามมาด้วย พล.ต.อ. ดร. พงศพัทธ์ พงษ์เจริญ ผู้สมัครจากพรรคเพื่อไทย ได้คะแนนมาเป็นอันดับที่ ๒ และต่อมาคณะกรรมการเลือกตั้งได้มีมติรับรองผลการเลือกตั้งในวันที่ ๒๗ มี.ค. ๕๖

๒. พ.ร.บ.กู้เงิน ๒ ล้านล้านบาท ผ่านการประชุมสภาวาระแรก เมื่อวันที่ ๒๘ - ๒๙ มี.ค. ๕๖ ได้มีการประชุมสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาวาระเรื่องด่วนร่าง พ.ร.บ.ให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ วงเงิน ๒ ล้านล้านบาท ที่คณะรัฐมนตรี (ครม.) เป็นผู้เสนอ ทั้งนี้หลังใช้เวลาอภิปราย ๒ วันเต็ม แม้ฝ่ายค้านจะไม่เห็นด้วยกับการออก พ.ร.บ.ฉบับดังกล่าว แต่ในที่สุดเมื่อถึงเวลาลงมติ เสียงข้างมากของรัฐบาลก็สามารถทำให้ร่าง พ.ร.บ.กู้เงินฉบับนี้ผ่านสภาในวาระ ๑ ได้ ด้วยเสียง ๒๘๔ ต่อ ๑๕๒ เสียง งดออกเสียง ๒๑ และไม่ลงคะแนน ๗ เสียง จากนั้นที่ประชุมได้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ ๓๖ คน ขึ้นมาเพื่อแปรญัตติใน ๓๐ วัน

๓. สำนักงานตำรวจแห่งชาติแถลงข่าว เรื่อง ยกเลิกสัญญา กับ บ.พีซีซี เมื่อวันที่ ๑๗ เม.ย. ซึ่งระบุว่า บ.พีซีซี ทำผิดสัญญาโดยไม่สามารถส่งมอบงานโครงการสร้างโรงพัก ๓๙๖ แห่ง ให้เสร็จสมบูรณ์ทั้งหมดตามสัญญา พร้อมระบุว่า สตช.ปฏิบัติตามสัญญาถูกต้องทุกขั้นตอน ซึ่งทาง บ.พีซีซี เตรียมจะฟ้องเรียกค่าเสียหายไม่ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ ล้านบาท

๔. เศรษฐกิจไทยดีขึ้นนับตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ยังคงขยายตัวต่อเนื่องจากการใช้จ่ายภายในประเทศ นายสมชัย สัจจพงษ์ ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ในฐานะโฆษกกระทรวงการคลัง เปิดเผยว่า แม้ว่าจะมีสัญญาณชะลอเล็กน้อยจากเดือนก่อนหน้า เนื่องจากปัจจัยฐานสูงหลังจากการฟื้นตัวจากวิกฤติอุทกภัย แต่มีแรงสนับสนุนหลักจากการใช้จ่ายภายในประเทศ สำหรับเศรษฐกิจในด้านการ

ผลิตพบว่ามีสัญญาณชะลอตัวเช่นกัน โดยเฉพาะการผลิตภาคอุตสาหกรรมและภาคการเกษตร ขณะที่ภาคบริการสะท้อนจากจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่ยังคงขยายตัวได้ดี

๕. ราคาทองคำโลกลดลงต่อเนื่องต่ำสุดในรอบ ๓๐ ปี ส่งผลให้ราคาทองคำภายในประเทศลดลงต่ำกว่าบาทละ ๒๐,๐๐๐ บาท (๑๘ เม.ย.) ส่วนสาเหตุที่ราคาทองคำลดลงมาอย่างรวดเร็วในเวลานั้น ทางนายกิตติรัตน์ ณ ระนอง รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ได้มองว่าน่าจะเป็นการผันผวนระยะสั้น เพราะทองคำเป็นสินทรัพย์ที่มีความมั่นคงสูง และราคาไม่ผันผวนมากนัก ดังนั้นในระยะยาวยังเป็นสินทรัพย์ที่มีความมั่นคงอยู่ ซึ่งการที่ราคาทองคำตกลงในขณะนี้จะต้องนำไปเปรียบเทียบกับสกุลเงินต่าง ๆ ที่มีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงด้วย จึงจะรู้ว่าราคาทองคำลดลงไปมากแค่ไหน ขณะที่นายธนวรรธน์ พลวิชัย ผู้อำนวยการศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจและธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย กล่าวว่า จากสถานการณ์ราคาทองคำในประเทศได้ปรับราคาลง มองว่าเกิดจากนโยบายการเงินที่ธนาคารกลางของประเทศต่าง ๆ ต้องการระดมเงินทุน ทำให้อาจมีนักลงทุนบางกลุ่มหันไปลงทุนในกลุ่มหุ้นแทน รวมทั้งปัญหาเศรษฐกิจสหรัฐฯ ที่ฟื้นตัวอ่อน ซึ่งในอนาคตอาจส่งผลต่อการส่งออกของประเทศไทยและค่าเงินบาท

๖. ป.ป.ช.อายัดทรัพย์สิน พล.อ.เสถียร เพิ่มทองอินทร์ เมื่อวันที่ ๒๖ ก.พ. นายวิชา มหาคุณ กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ในฐานะประธานอนุกรรมการไต่สวนคดี พล.อ.เสถียร เพิ่มทองอินทร์ อดีตปลัดกระทรวงกลาโหม (กท.) ร่ำรวยผิดปกติ แถลงว่า ป.ป.ช.ได้มีมติอายัดทรัพย์สินของ พล.อ.เสถียร เนื่องจากไต่สวนพบว่า พล.อ.เสถียร มีพฤติการณ์น่าเชื่อว่ามี การโอน ยักยอก หรือซุกซ่อนทรัพย์สินที่อาจเกี่ยวข้องกับการร่ำรวยผิดปกติ โดยให้ น.ส.ณิชาพัฒน์ เพิ่มทองอินทร์ บุตรบุญธรรม เป็นผู้ถือครองทรัพย์สินแทน

๗. อุทกภัยขนาดใหญ่ถล่มประเทศรัสเซีย เมื่อวันที่ ๑๕ ก.พ. ๕๖ เวลาประมาณ ๑๐.๒๐ น. ตามเวลาในไทย สำนักข่าวเอพีและเอเอฟพีรายงานว่า อุทกภัยลูกหนึ่งได้พุ่งผ่านท้องฟ้าเหนือเทือกเขาอูราล ในเมืองเชลยาบินสค์ บริเวณตอนกลางของประเทศรัสเซีย และเกิดระเบิดขึ้น โดยแรงระเบิดส่งคลื่นสั่นสะเทือนออกมากระแทกกระจกอาคารสิ่งก่อสร้างจำนวนมากแตกเสียหาย และทำให้มีผู้ได้รับบาดเจ็บนับพันคน

๘. ประเทศเมียนมาร์ปิดซ่อมแท่นผลิตก๊าซ ยาดานา ระหว่างวันที่ ๕ - ๑๔ เม.ย. ๕๖ ส่งผลให้ก๊าซหายไปจากระบบ ๑,๑๐๐ ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน ซึ่งจะกระทบต่อการผลิตไฟฟ้าฝั่งตะวันตกของไทย ให้หายไปอย่างน้อย ๔,๑๐๐ เมกะวัตต์ ส่งผลให้ไทยเจอวิกฤติพลังงาน ๒ จุด คือ บางส่วนของกรุงเทพฯ และบางส่วนของภาคใต้ เพราะทั้งสองแหล่งรับไฟฟ้าจากโรงไฟฟ้าทางภาคตะวันตก ส่งผลให้รัฐบาลออกมาตรการต่าง ๆ อาทิ ขอความร่วมมือจากประชาชนลดการใช้ไฟ มารับมือกับปัญหาดังกล่าว จนสามารถทำให้ประเทศรอดพ้นจากวิกฤติไฟฟ้าดับมาได้

๙. สถานการณ์ภัยแล้ง ปก.สรุปภัยแล้ง ๓๙ จังหวัดอยู่ในระดับรุนแรงมาก ในวันที่ ๒๑ มี.ค. ๕๖ นายฉัตรชัย พรหมเลิศ อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) รายงานจังหวัดที่ยังประกาศเป็นเขตให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน (ฝนทิ้งช่วง/ภัยแล้ง) ๓๙ จังหวัด ๔๑๕ อำเภอ ๒,๗๔๘ ตำบล ๒๗,๙๑๐ หมู่บ้าน โดยมี ๒๐ จังหวัด ที่ประสบภัยแล้งขั้นรุนแรงส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๑๐. เหตุการณ์ความไม่สงบใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีความพยายามในการเจรจากับกลุ่มบีอาร์เอ็น ในวันที่ ๒๘ มี.ค. ตัวแทนฝ่ายไทยนำโดย พล.ท.ภราดร พัฒนถาบุตร เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ (สมช.) ได้นำทีมผู้แทนหน่วยงานภาครัฐและองค์กรภาคประชาชนเดินทางไปประเทศมาเลเซีย เพื่อเจรจากับกลุ่มบีอาร์เอ็น และได้ออกแถลงการณ์ร่วม

กำหนดกรอบปฏิบัติเพื่อการเจรจา โดยหัวข้อที่หารือกัน คือการลดเหตุรุนแรงในพื้นที่ ซึ่งการเจรจาดังนี้มีการ แลกเปลี่ยนข้อเสนอที่จะลดความรุนแรงของทั้งสองฝ่าย แต่เนื่องจากมีหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเสนอเพิ่มเข้ามา ด้วย ทั้งสองฝ่ายจึงต้องนำข้อเสนอนี้ไปหารือกับหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องเพื่อหาข้อสรุปให้ได้ก่อน แล้วค่อยนำกลับมา เจรจากันอีกครั้งในวันที่ ๒๙ เม.ย. แต่ในภาพรวมการก่อ เหตุความรุนแรงยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง อาทิ วันที่ ๑๓ ก.พ. ผู้ก่อการร้ายประมาณ ๕๐ - ๖๐ คน ได้แต่งกาย ชุดคล้ายเจ้าหน้าที่ทหาร พร้อมอาวุธปืนสงครามครบมือ บุกรุกเข้าโจมตีฐานปฏิบัติการทหารกองร้อยปืนเล็กที่ ๒ สังกัดหน่วยเฉพาะกิจนาวิกโยธิน ๓๒ กองทัพเรือ ซึ่งตั้ง อยู่ในสวนยางพารา ริมถนนบ้านยี่ล่อ หมู่ ๓ ต.บาละ เหนือ อ.บาละ จ.นราธิวาส แต่ฝ่ายทหารทราบมาแ่ส มาก่อนแล้วว่ากลุ่มโจรได้จะโจมตีฐานทหารดังกล่าว จึง เตรียมพร้อมรับมือ โดยเกิดการปะทะและยิงตอบโต้ กัน ส่งผลให้ผู้ก่อการร้ายเสียชีวิต ๑๖ คน ในขณะที่ เจ้าหน้าที่ไม่มีผู้ได้รับบาดเจ็บ และต่อมาวันที่ ๕ เม.ย. ๕๖ คนร้ายลอบวางระเบิดขบวนรถของนายอิศรา ทองธวัช รองผู้ว่าราชการจังหวัดยะลา บริเวณหมู่ ๕ บ้านกาโสด อ.บันนังสตา จ.ยะลา แรงระเบิดทำให้รอง ผู้ว่าฯ เสียชีวิตพร้อมกับนายเชาวลิต ไชยฤกษ์ ป้องกัน จังหวัดยะลา เป็นต้น

๑๑. ความขัดแย้งระหว่างไทย-กัมพูชา กรณี เขาพระวิหาร จากกรณีฝ่ายกัมพูชาได้ยื่นเรื่องให้ศาล ยุติธรรมระหว่างประเทศ (ศาลโลก) ตีความคำพิพากษา คดีปราสาทพระวิหารเมื่อปี ๒๕๐๕ เพื่อยืนยันว่าพื้นที่ รอบปราสาทพระวิหาร ๔.๖ ตร.กม.เป็นของกัมพูชา ซึ่งศาลโลกได้กำหนดให้ฝ่ายกัมพูชาและไทยชี้แจงด้วย วาจาต่อศาลระหว่างวันที่ ๑๕ - ๑๙ เม.ย. ๕๖ ก่อนจะมี คำพิพากษาในอีกประมาณ ๖ เดือนข้างหน้านั้น ปรากฏ ว่า กัมพูชาซึ่งเป็นฝ่ายชี้แจงก่อนในวันที่ ๑๕ เม.ย. ๕๖ มี นายฮอร์ นัมฮง รองนายกฯ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวง ต่างประเทศกัมพูชา เป็นตัวแทน ได้ชี้แจงต่อศาลโลก ที่กรุงเฮก ประเทศเนเธอร์แลนด์ โดยอ้างเหตุที่กัมพูชา ต้องยื่นคำร้องให้ศาลโลกนำคำพิพากษาคดีปราสาท พระวิหารมาตีความอีกครั้งว่า เนื่องจากกัมพูชาถูกฝ่ายไทย

รุกรานและโจมตี ทำให้ปราสาทพระวิหารได้รับความ เสียหาย และมีการเสียชีวิต เพราะมีการตีความคำพิพากษาที่ แตกต่างกัน โดยเฉพาะเรื่องเขตแดน และหลังจากที่ กัมพูชาขอขึ้นทะเบียนปราสาทพระวิหารเป็นมรดกโลก คนไทยก็มีการคัดค้าน ส่วนฝ่ายไทยให้ข้อเท็จจริงหักล้าง คำโต้แย้งของกัมพูชาเมื่อ ๑๙ เม.ย. ซึ่งได้เตรียมแนวทางการต่อสู้ ๒ แนวทาง คือ ขอให้ศาลไม่รับคดีไว้พิจารณา แต่หากศาลรับคดีไว้พิจารณาจะขอให้ศาลตัดสินว่าไม่มี เหตุผลที่ศาลต้องตีความใด ๆ เพราะคำพิพากษาในอดีต มีความชัดเจนแล้ว

๑๒. เกิดเหตุระเบิดที่เมืองบอสตัน สหรัฐฯ เมื่อวันที่ ๑๖ เม.ย. ๕๖ เวลา ๑๔.๕๐ น. ตามเวลาท้องถิ่น เกิดเหตุระเบิดขึ้น ๒ ครั้งซ้อน ในการแข่งวิ่งมาราธอน ที่เมืองบอสตัน รัฐแมสซาชูเซตส์ ประเทศสหรัฐอเมริกา ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตแล้ว ๓ ราย และบาดเจ็บอย่างน้อย ๑๔๑ คน เหตุระเบิดเกิดขึ้นในเวลาไล่เลี่ยกันบริเวณ ใกล้กับเส้นชัยการแข่งขันวิ่งมาราธอนรายการ บอสตัน มาราธอน บริเวณทิศเหนือของถนนบอยล์ตัน เหตุระเบิด ดังกล่าวเกิดขึ้นหลังจากนักกีฬาเข้าสู่เส้นชัยไปแล้วราว ๒ ชั่วโมง โดยระเบิด ๒ ครั้ง อยู่ห่างกันไม่ถึง ๑๐๐ เมตร ระเบิดครั้งแรกอยู่บริเวณร้านขายเครื่องกีฬา ส่วนระเบิด ครั้งที่สองอยู่ใกล้กับอัมพลอร์รี่สำหรับผู้ชมการแข่งขัน ส่งผลให้นายบารัก โอบามา เรงออกมาตรการเข้ามาดูแล ความปลอดภัยประชาชนสหรัฐฯ อย่างเร่งด่วน ขณะที่ กลุ่มตาลิบันออกมาปฏิเสธความรับผิดชอบการก่อเหตุ ในครั้งนี้

๑๓. ความตึงเครียดบนคาบสมุทรเกาหลี สำหรับจุดเริ่มต้นความตึงเครียดครั้งล่าสุดเกิดขึ้นใน เดือน มี.ค. ๕๖ จากการที่เกาหลีใต้และสหรัฐฯ เริ่มการ ซ้อมรบร่วมประจำปี ส่งผลให้เกาหลีเหนือไม่พอใจ อ้างว่า เป็นการเตรียมพร้อมเพื่อบุกโจมตีเกาหลีเหนือ จึงตอบโต้ ด้วยการขู่ว่าจะโจมตีทั้งสหรัฐฯ และเกาหลีใต้

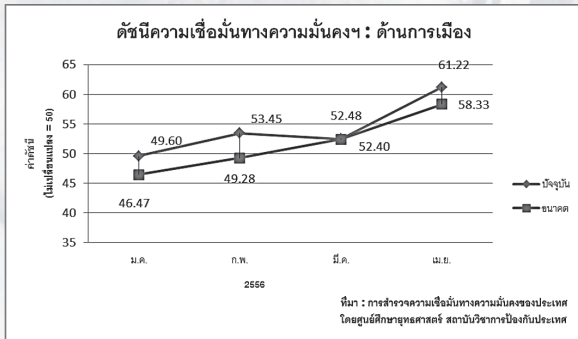
ผลการสำรวจรายด้าน (มิติ)

ในส่วนของการสำรวจดัชนีชี้วัดความ เชื่อมั่นทางความมั่นคงของประเทศรายด้าน (มิติ) ซึ่งทาง ศศย.สปท. ได้ทำการเก็บรวบรวมและประมวลผลข้อมูล ให้ครอบคลุมมิติทางความมั่นคงของประเทศอย่างรอบ

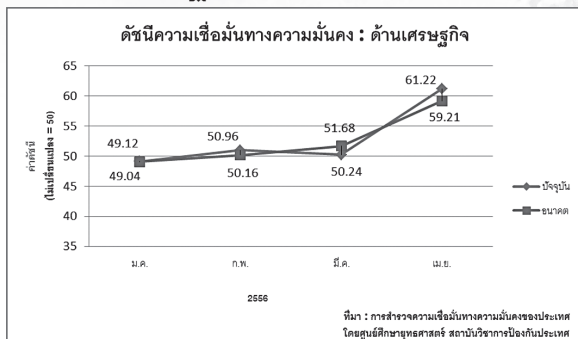
ด้านรวม ๖ มิติ อันได้แก่ ๑) มิติด้านการเมือง ๒) มิติด้านเศรษฐกิจ ๓) มิติด้านสังคมวัฒนธรรม ๔) มิติด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ๕) มิติด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ ๖) มิติด้านการป้องกันประเทศ ได้ผลสำคัญอันสามารถสรุปได้ดังนี้

๑. มิติด้านการเมือง

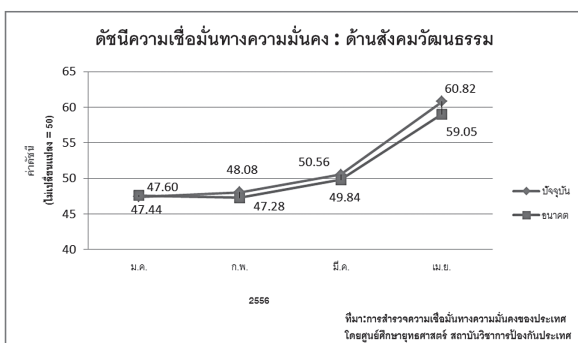
แผนภาพ “ดัชนีความเชื่อมั่นทางความมั่นคงด้านการเมือง”

๒. มิติด้านเศรษฐกิจ

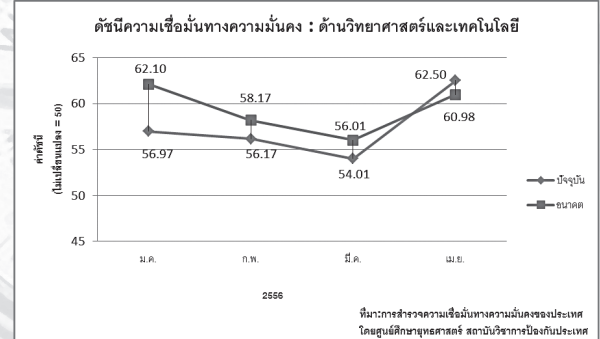
แผนภาพ “ดัชนีความเชื่อมั่นทางความมั่นคงด้านเศรษฐกิจ”

๓. มิติด้านสังคมวัฒนธรรม

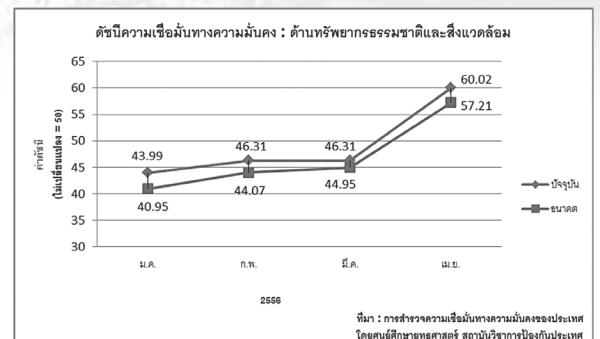
แผนภาพ “ดัชนีความเชื่อมั่นทางความมั่นคงด้านสังคมวัฒนธรรม”

๔. มิติด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

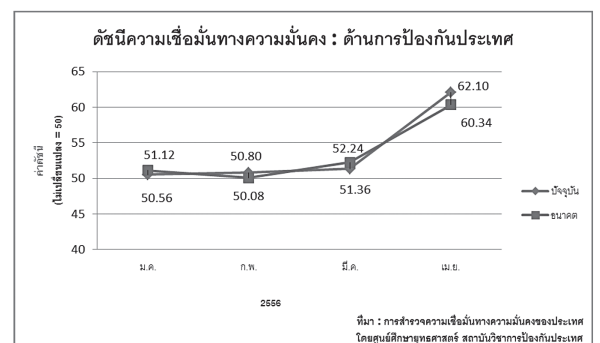
แผนภาพ “ดัชนีความเชื่อมั่นทางความมั่นคงด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี”

๕. มิติด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

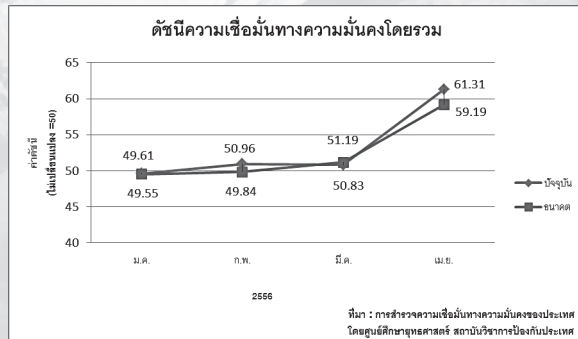
แผนภาพ “ดัชนีความเชื่อมั่นทางความมั่นคงด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม”

๖. มิติด้านการป้องกันประเทศ

แผนภาพ “ดัชนีความเชื่อมั่นทางความมั่นคงด้านการป้องกันประเทศ”

ผลการสำรวจและวิเคราะห์ในภาพรวม

แผนภาพ “ดัชนีความเชื่อมั่นทางความมั่นคงของประเทศโดยรวม”

ในภาพรวมของการสำรวจความเชื่อมั่นทางความมั่นคงของประเทศรอบนี้ (ม.ค. - เม.ย. ๕๖) ดัชนีชี้วัดความเชื่อมั่นทางความมั่นคงของประเทศทั้งที่แสดงผลถึงภาพในปัจจุบันและภาพในอนาคต มีทิศทางเป็นไปในแนวทางเดียวกัน โดยค่าดัชนีความเชื่อมั่นฯ ในห้วงสามเดือนแรกอยู่ในระดับต่ำก่อนไต่ระดับขึ้นสูงในเดือนสุดท้าย ทั้งนี้ ค่าดัชนีความเชื่อมั่นสำหรับห้วงปัจจุบันของเดือน ม.ค. - เม.ย. ๕๖ แสดงผลอยู่ที่ ๔๙.๖๑, ๕๐.๙๖, ๕๐.๙๓ และ ๖๑.๓๑ จุดตามลำดับ ขณะที่ค่าดัชนีความเชื่อมั่นต่ออนาคต ๖ - ๑๒ เดือนข้างหน้า ของเดือน ม.ค. - เม.ย. ๕๖ ได้ผลอยู่ที่ ๔๙.๕๕, ๔๙.๘๔, ๕๑.๑๙ และ ๕๙.๑๙ จุดตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายมิติย่อยในแต่ละด้าน สถานการณ์โดยรวมทางการเมืองในภาพรวมปรับตัวไต่ระดับสูงขึ้นก่อนที่จะมีการลดลงในช่วงเดือน มี.ค. ๕๖ ซึ่งเป็นเดือนที่มีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร โดยเมื่อผลการเลือกตั้งปรากฏอย่างชัดเจน ดัชนีปัจจุบันในเดือน เม.ย. ก็เพิ่มสูงขึ้นกว่า ๘.๗๔ จุด สำหรับในมิติด้านเศรษฐกิจในภาพรวมไต่ระดับสูงขึ้นตั้งแต่เดือนแรกที่มีการสำรวจ และดัชนีฯ สูงสุดในเดือน เม.ย. ซึ่งเป็นเดือนสุดท้ายที่มีการสำรวจในรอบนี้ ซึ่งอาจแปลความหมายได้ว่าความเชื่อมั่นทางเศรษฐกิจมาจาก

ภาวะเศรษฐกิจของประเทศที่เริ่มมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับในเดือน เม.ย. ๕๖ ราคาทองคำในตลาดโลกลดต่ำสุดในรอบ ๓๐ ปี จึงทำให้เป็นการกระตุ้นการบริโภคของประชาชน ในด้านมิติทางสังคม วัฒนธรรมในภาพรวมยังคงถูกกระทบต่อความรู้สึกของคนต่อมาตรฐานการจัดการกับปัญหาคอร์รัปชันของประเทศไทย สำหรับเหตุการณ์ ป.ป.ช. อายัดทรัพย์สิน พล.อ.เสถียร เพิ่มทองอินทร์ สำหรับมิติทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีซึ่งเป็นมิติที่ค่าดัชนีสูงกว่า ๕๐ จุดตลอดการสำรวจเนื่องจากเป็นมิติเดียวที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่มิติทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นมิติเดียวที่ค่าดัชนีส่วนใหญ่ต่ำกว่า ๕๐ จุด ซึ่งในภาพรวมน่าจะเกิดมาจากผลกระทบทางภัยธรรมชาติต่าง ๆ โดยเฉพาะภัยแล้งที่ประชาชนได้รับผลกระทบเป็นวงกว้าง แต่ในเดือน เม.ย. ๕๖ ค่าดัชนีไต่ระดับขึ้นมาอยู่เหนือระดับ ๕๐ จุด อาจแปลผลได้ว่าประชาชนรู้สึกมั่นใจมากขึ้นกับการแก้ปัญหาภัยพิบัติของหน่วยงานต่าง ๆ สุดท้ายมิติทางการป้องกันประเทศที่ตลอดการสำรวจมีค่าดัชนีสูงกว่า ๕๐ จุด จัดว่าอยู่ในระดับที่ “ดีขึ้น” ถึงแม้ว่าจะมีเหตุการณ์ที่กระทบกับความมั่นคงของประเทศ เช่น เหตุการณ์ความไม่สงบที่เกิดขึ้นใน ๓ จขต.ที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง แต่กรณีพิพาทระหว่างประเทศไทย-กัมพูชา ที่มีการแถลงต่อศาลโลก กลับมีแนวโน้มไปในทิศทางที่ดี จึงส่งผลให้การสำรวจในเดือนสุดท้ายค่าดัชนีไต่ระดับขึ้นสูงกว่า ๖๐ จุด ซึ่งสามารถแปลผลได้ว่า ประชาชนรู้สึกพึงพอใจในการพยายามรักษาอธิปไตยของชาติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

โดยสรุป สถานการณ์ทางความมั่นคงสำคัญสำหรับการสำรวจในรอบนี้ที่ถือได้ว่าเป็นปัจจัยเชิงบวก อันมีส่วนส่งผลให้ดัชนีความเชื่อมั่นทางความมั่นคงของประเทศในภาพรวมทั้งในเดือนปัจจุบันและในห้วงอนาคตปรับตัวในทิศทางที่ดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ การเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เศรษฐกิจของไทยดีขึ้นนับตั้งแต่เดือน ก.พ. ๕๖ ราคาทองคำโลกลดลงต่อเนื่องต่ำสุดในรอบ ๓๐ ปี ความขัดแย้งระหว่างไทย-กัมพูชา กรณีเขาพระวิหาร ส่วนปัจจัยเชิงลบอันส่ง

ผลต่อดัชนีความเชื่อมั่นทางความมั่นคงของประเทศในภาพรวมทั้งในเดือนปัจจุบันและในห้วงอนาคต ๖ - ๑๒ เดือนข้างหน้าให้เป็นไปในทิศทางที่แย่งประกอบไปด้วย สำนักงานตำรวจแห่งชาติแถลงข่าว เรื่องยกเลิกสัญญา กับ บ.พีซีซี ป.ป.ช. อัยตทรัพย์สิน พล.อ.เสถียร เพิ่มทองอินทร์ อุกกาบาตขนาดใหญ่ถล่มประเทศรัสเซีย ประเทศเมียนมาร์ปิดซ่อมแท่นผลิตก๊าซยาดานา สถานการณ์ภัยแล้ง เหตุการณ์ความไม่สงบใน ๓ จชต.

ในท้ายที่สุด ทางคณะผู้สำรวจและจัดทำดัชนีชี้วัดความเชื่อมั่นทางความมั่นคงฯ ของศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ มีความคิดเห็นว่า ผลลัพธ์และทิศทางของความเชื่อมั่นทางความมั่นคงของประเทศในภาพรวมที่ได้รับการสำรวจในครั้งนี้ น่าจะแสดงให้เห็นว่าประเทศไทยได้รับผลกระทบต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในระดับภูมิภาคและระดับโลกอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้จนอาจก่อให้เกิดปัญหาขึ้นภายในประเทศ ซึ่งหากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นมีความบานปลายจนยากที่จะควบคุมแล้วจะส่งผลกระทบต่อทุกมิติของประเทศ ดังนั้น การวิเคราะห์สถานการณ์เพื่อศึกษาเหตุการณ์ดังกล่าว จะช่วยป้องกันสถานการณ์ความรุนแรงที่อาจจะเกิดขึ้นได้

เอกสารอ้างอิง

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ, รายงานผลการสำรวจดัชนีความเชื่อมั่นทางความมั่นคงของประเทศ ม.ค. - เม.ย. ๕๔, กรุงเทพฯ ๒๕๕๔.

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ, รายงานผลการสำรวจดัชนีความเชื่อมั่นทางความมั่นคงของประเทศ พ.ค. - ส.ค. ๕๔, กรุงเทพฯ ๒๕๕๔.

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ, รายงานผลการสำรวจดัชนีความเชื่อมั่นทางความมั่นคงของประเทศ ก.ย. - ธ.ค. ๕๔, กรุงเทพฯ ๒๕๕๔.

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ, รายงานผลการสำรวจดัชนีความเชื่อมั่นทางความมั่นคงของประเทศ ม.ค. - เม.ย. ๕๕, กรุงเทพฯ ๒๕๕๕.

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ, รายงานผลการสำรวจดัชนีความเชื่อมั่นทางความมั่นคงของประเทศ พ.ค. - ส.ค. ๕๕, กรุงเทพฯ ๒๕๕๕.

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ, รายงานผลการสำรวจดัชนีความเชื่อมั่นทางความมั่นคงของประเทศ ก.ย. - ธ.ค. ๕๕, กรุงเทพฯ ๒๕๕๕.

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ, ทิศทางประเทศไทย ๒๕๕๔ - ๕๕, กรุงเทพฯ ๒๕๕๔.

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ, เอกสาร Strategic Update, ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๑ - ๑๐, มกราคม - ตุลาคม ๒๕๕๔.

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ, เอกสาร Strategic Update, ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๑ - ๑๒, มกราคม - ธันวาคม ๒๕๕๕.

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ, เอกสาร Strategic Update, ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๑ - ๔, มกราคม - เมษายน ๒๕๕๖.